

סֵדֶר הַלְמוּד לְיוֹם י"ג תְּשׁוּרִי:

סֵדֶר לְקוּטִי מִוִּתְרֵי הַיּוֹמִי:

הַתּוֹרָה לְשׁוֹן רֵנָה זְכוּנוֹ לְזֵרָכָה

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה, קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְכו' (דְּבָרִים ל"א)

א כִּי צָרִיךְ: כָּל אָדָם לְמַעַט בְּכָבוֹד עֲצָמוֹ וּלְהַרְבוֹת בְּכָבוֹד
הַמָּקוֹם (עֵיִן תַּנְד"א פִּי"ג, מ"ר בַּמְדַּבֵּר פ' ד'). כִּי מִי

שָׂרִיד אַחַר הַכָּבוֹד, אֵינּוּ זֹכֶה לְכָבוֹד אֱלֹקִים, אֵלֶּא לְכָבוֹד שֶׁל
מַלְכִים, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (מִשְׁלֵי כ"ה): "כְּבֹד מְלָכִים חֶקֶר דְּבָר", וְהַכֹּל
חֹקְרִים אַחֲרָיו וְשׂוֹאֲלִים: מִי הוּא זֶה וְאֵיזָהוּ, שְׂחֹלְקִים לוֹ כְּבוֹד
הַזֶּה, וְחֹלְקִים עָלָיו, שְׂאֹמְרִים שְׂאֵינּוּ רְאוּי לְכָבוֹד הַזֶּה.

אַבֵּל: מִי שֶׁבֹרַח מִן הַכָּבוֹד, שֶׁמְמַעַט בְּכָבוֹד עֲצָמוֹ וּמְרַבֶּה
בְּכָבוֹד הַמָּקוֹם, אֵזִי הוּא זֹכֶה לְכָבוֹד אֱלֹקִים, וְאֵזִי אֵין
בְּנֵי-אָדָם חֹקְרִים עַל כְּבוֹדוֹ אִם הוּא רְאוּי אִם לֹא, וְעָלָיו נֶאֱמַר
(שָׁם): "כְּבֹד אֱלֹקִים הִסְתֵּר דְּבָר", כִּי אֲסוּר לְחַקֵּר עַל הַכָּבוֹד הַזֶּה.

ב וְאִי אֶפְשָׁר: לְזַכּוֹת לְכָבוֹד הַזֶּה, אֵלֶּא עַל-יְדֵי תְּשׁוּבָה.
וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה – כְּשִׁישְׁמַע בְּזִיוְנוֹ, יָדָם
וַיִּשְׁתַּק, כִּי לֵית כְּבוֹד בְּלֹא כָּף (זוהר פִּנְחָם רנ"ה:). וְהַכָּף הוּא כְּתוּב
(שָׁם וּבִתְיֻקָּנִים), בְּחִינַת אֶקְיָק, בְּחִינַת תְּשׁוּבָה,

כִּי אֶקְיָק דָּא אָנָּא זְמִין לְמַהוּי. הֵינּוּ קָדָם הַתְּשׁוּבָה, עֲדִין אֵין לוֹ
הַוְיָה, כְּאִילוֹ עֲדִין לֹא נִתְּהוּה בְּעוֹלָם, כִּי טוֹב לוֹ שֶׁלֹּא נִבְרָא
מִשְׁנִבְרָא, וְכִשְׁבָּא לְטַהַר אֶת עֲצָמוֹ וּלְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, אָז הוּא
בְּחִינַת אֶקְיָק, הֵינּוּ שִׁיְהִיָּה לוֹ הַוְיָה בְּעוֹלָם, הֵינּוּ אָנָּא זְמִין לְמַהוּי.

וְזֶה בְּחִינַת כְּתָר, כִּי כְּתָר לְשׁוֹן הַמְתָּנָה, בְּחִינַת הַשׁוּבָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָהּ (יוֹמָא לַח: לַט:). 'הֵבֵא לְטָהָר מְסִיעֵינָ לֹא מִשָּׁל לְאַחַד, שֶׁבָּא לְקָנוֹת אֶפְרָסִמוֹן. אֲזַמְרִים לוֹ: הַמְתֵּן וְכוּ', וְזֶה בְּחִינַת כְּתָר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אִיּוֹב ל"ו): "כְּתָר לִי זַעִיר וְאַחֲוָךְ". אֲבָל קִדְּם הַתְּשׁוּבָה אֲזַי בְּחִינַת אֶקְיָק בְּהַסְתָּרַת פָּנִים מִפָּנָיו, כִּי עֲדִין לֹא הִכִּין אֶת עֲצָמוֹ לְמַהוּי בְּעוֹלָם, וְהַסְתָּרַת פָּנָיו אֶקְיָק גִּימַטְרִיָּא דָּם*, הֵינּוּ שְׁפִיכוֹת דָּמִים וּבְזִיוֹנוֹת, עַל שֵׁם (שְׁמוֹאֵל-א ב:): "וּבְזֵי יִקְלוּ", כִּי עֲדִין הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֵלִי שֶׁבְּלֵב, שֶׁשֵּׁם מְדוּרָה הֵיפָּצַר הָרָע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת י): "וְלֵב כְּסִיל לְשִׂמְאֵלוֹ", עֲדִין הוּא בְּתַקְפָּה וְעֵז. וּבְשִׁבִיל זֶה בָּאִין עָלָיו בְּזִיוֹנוֹת וְשְׁפִיכוֹת דָּמִים, כִּי זֶה בְּחִינַת הַסְתָּרַת וְהַחֲזָרַת פָּנָיו אֶקְיָק, גִּימַטְרִיָּא – דָּם.

* פְּרוּשׁ: כִּי אֲחֻזְרֵי שֵׁם אֶקְיָק הוּא בְּגִימַטְרִיָּא דָּם, כְּמוֹבָא. הֵינּוּ כְּשִׁפּוֹתֵי בֵּין הַשֵּׁם בְּאַחֻזְרֵים, דְּהֵינּוּ **א, אק, אק, אק, אק, אק**, שְׁחֻזְרִין בְּכָל פֶּעַם לְאַחֻזָּר, הוּא בְּגִימַטְרִיָּא דָּם, וְזֶהוּ בְּחִינַת הַחֲזָרַת וְהַסְתָּרַת פָּנָיו אֶקְיָק, שְׁעוֹלָה דָּם:

וְתַקּוּן לְזֶה, שִׁיְהֵפֵךְ דָּם לְדָם, שִׁיְהִיָּה מִן הַשׁוֹמְעִים חֲרָפְתָם וְאֵינָם מְשִׁיבִים וְלֹא יִדְקְדֵק עַל בְּזִיוֹן כְּבוֹדוֹ. וְכִשְׁמֻקִּים דָּם לַח', אֲזִי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִפִּיל לוֹ חֲלָלִים חֲלָלִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים ל"ז): "דָּוִם לַח' וְהַתְּחֹלֵל לוֹ וְהוּא יִפִּיל לָךְ חֲלָלִים" (כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל גִּטִּין ז), הֵינּוּ: "וְלֵבִי חָלַל בְּקִרְבִּי" (תְּהִלִּים ק"ט), הֵינּוּ עַל-יְדֵי-זֶה נִתְמַעֵט הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֵלִי, וְזֶה בְּחִינַת זְבִיחַת הַיֵּצֶר הָרָע, וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְכָבוֹד אֱלֹקִי, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם נ:): "זִבְחַת תּוֹדָה יִכְבְּדֵנִי", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָהּ (סִנְהֶדְרִין מִג:): עַל זְבִיחַת הַיֵּצֶר הָרָע:

ג וְצָרִיךְ לְאַחֹז תָּמִיד בְּמִדַּת הַתְּשׁוּבָה, כִּי מִי יֹאמַר: "זְכִיתִי לְבִי, טָהָרְתִי מִחַטָּאתֵי" (מִשְׁלֵי כ), כִּי בְּשַׁעַה שֶׁאָדָם

אומר: חטאתי, עויתי, פשעתי, אפלו זה אי אפשר לומר בבר לבב בלי פניה. (וזהו: מי יאמר: "זכיתי לבי, טהרתי מחטאתי", הינו מי יוכל לומר, שלבו נד וטהור מפניות, אפלו בשעה שאומר: חטאתי וכו'. וזהו: "מי יאמר וכו': טהרתי מחטאתי", הינו שיהיה טהור מן החטאתי, עויתי, פשעתי שאמר, כי גם אז אינו נד וטהור בלי פניות, כנ"ל). נמצא, שצריך לעשות תשובה על התשובה הראשונה, הינו על חטאתי, עויתי, פשעתי שאמר, כי עליו נאמר (ישעיהו כ"ט): "בשפתיו כבודני", כי על ידי תשובה זוכה לכבוד ה', "ולבו רחק ממני".

ואפלו אם יודע אדם בעצמו, שעשה תשובה שלמה, אף על-פי-כן צריך לעשות תשובה על תשובה הראשונה. כי מתחלה כשעשה תשובה לפי השגתו, ואחר-כך בודאי כשעושה תשובה, בודאי הוא מכיר ומשיג יותר את השם יתברך. נמצא לפי השגתו שמישיג עכשו, בודאי השגתו הראשונה הוא בבחינת גשמיות. נמצא, שצריך לעשות תשובה על השגתו הראשונה, על שהתגשם את רוממות אלהותו.

וזה בחינת עולם הבא, שיהיה כלו שבת, הינו כלו תשובה, כמו שכתוב (דברים ל'): "ושבת עד ה' אלקיך", כי עקר עולם הבא הוא השגת אלהותו, כמו שכתוב (ירמיהו ל"א): "וידעו אותי למקטנם ועד גדולם". נמצא בכל עת שישנו השגה יתרה, אזי יעשו תשובה על ההשגה הראשונה.

וזה שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה: (שם בסנהדרין): 'כל הזוכה את יצרו', הינו בחינת תשובה, בחינת: "ולבי חלל בקרבי", בחינת דם לה', בחינת אקיה, בחינת כתר, בחינת כבוד, כנ"ל, ומתודה עליו, הינו שמתודה על זביחת יצרו, הינו שעושה

תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָתוֹ וְהִשְׁגָּתוֹ הִרְאֵנוּהָ, כְּאֵלּוּ כְּבוֹדוֹ לְהַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת'. כִּי תְּשׁוּבָה הִרְאֵנוּהָ, בְּחִינַת כְּבוֹד
עוֹלָם הַזֶּה. וְאַחַר הַתְּשׁוּבָה שְׁזוּכָה לְהִשְׁגָּה יִתְרָה, וּמִכִּיר בְּיִתְרָה
אֶת רוּמְמוֹת אֱלֹהוֹתָיו, וְעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָתוֹ, זֹאת הַתְּשׁוּבָה
הוּא בְּחִינַת כְּבוֹד עוֹלָם הַבָּא.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבָרְכָה (פְּסָחִים ג.): "אֹרֶךְ יָמֵינוּ
וְקִפְאוֹן" (זְכוּרָה י"ד), 'אֹרֶךְ יָמֵינוּ יָקָר בְּעוֹלָם הַזֶּה, יְהִי קִפְאוֹן
וְקָל לְעוֹלָם הַבָּא'. נִמְצָא בְּעוֹלָם הַבָּא, כְּשִׁיזְכּוּ לְהִשְׁגָּה יִתְרָה
בְּאֱלֹהוֹתָיו, בְּיָדָיו יִתְחַרְטוּ וְיַעֲשׂוּ תְּשׁוּבָה עַל הִשְׁגָּת עוֹלָם הַזֶּה, כִּי
הִשְׁגָּת עוֹלָם הַזֶּה בְּבְחִינַת גִּשְׁמֵי נֶגֶד הִשְׁגָּת עוֹלָם הַבָּא. וְזֶה כְּאֵלּוּ
כְּבוֹדוֹ לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת, כִּי זְבִיחַת הַיֵּצֶר הִיא
תְּשׁוּבָה הִרְאֵנוּהָ, הוּא בְּחִינַת כְּבוֹד עוֹלָם הַזֶּה, וְהַיֵּצֶר עַל זְבִיחַת
הַיֵּצֶר, הֵינּוּ תְּשׁוּבָה שְׁנִיָּה, הִיא בְּחִינַת כְּבוֹד עוֹלָם הַבָּא, שֶׁהַכְּבוֹד
הִרְאֵנוּ נַעֲשֶׂה קִפְאוֹן וְקָל, נֶגֶד הַכְּבוֹד הַשְּׁנִי.

סֵדֶר קִצּוֹר לְקוּטֵי מַוְהַר"ן הַיְיִמִּי:

קרא את יהושע - ו

א צָרִיךְ כָּל אָדָם לְמַעַט בְּכָבוֹד עֲצָמוֹ וּלְהִרְבּוֹת בְּכָבוֹד הַמָּקוֹם
יִתְבָּרֵךְ וְלֹא יְהִי רֹדֵף אַחַר הַכְּבוֹד רַק יְבָרַח מִהַכְּבוֹד, וְאֵי הוּא
זוּכָה לְכָבוֹד אֱלֹקִי וְאֵי אֵין בְּנֵי אָדָם חוֹקְרִים עַל כְּבוֹדוֹ אִם הוּא
רְאוּי אִזְ לָאוּ. אֲבָל מִי שֶׁרֹדֵף אַחַר הַכְּבוֹד אֵינּוּ זוּכָה לְכָבוֹד אֱלֹקִי,
וְעַל כֵּן אֶפְלוּ כְּשִׂישׁ לוֹ כְּבוֹד הַכָּל חוֹקְרִים וְדוֹרְשִׁים אַחֲרָיו וְשׂוֹאֲלִים
מִי הוּא זֶה וְאֵיזֶהוּ שְׁחוֹלְקִים לוֹ כְּבוֹד הַזֶּה וְחוֹלְקִים עָלָיו, שֶׁאֹמְרִים
שֶׁאֵינּוּ רְאוּי לְכָבוֹד הַזֶּה:

ב עַל-יְדֵי עֲנָוָה זוֹכִים לְתְּשׁוּבָה, כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הִיא כְּשִׂישְׁמַע

בזיונו ידם וישתק ויסבל בזיונות וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים עַל־יְדֵי שְׁמֵרְגִישׁ שְׁפָלוּתוֹ וְקִטְנוּתוֹ וּפְגָמָיו הַמְרַבִּים, וּמִבֵּין שְׁבוּדָאֵי רָאוּי לוֹ לְסַבֵּל הַבְּזִיוֹנוֹת הַבָּאִים עָלָיו. וּבְזֶה הוּא מְמַעֵט הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֵלִי שֶׁבֶלֵב וְזוֹכֵחַ יֵצְרוּ הָרַע וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֵחַ לְכָבוֹד אֱלֹקֵי הַנַּ"ל:

ג קדם התשובה עדין אין לו הויה כאלו עדין לא נתתיה בעולם כי טוב לו שלא נברא משנברא. וכשבא לטהר את עצמו ולעשות תשובה אז מכין את עצמו שיהיה לו הויה בעולם. על כן תשובה היא בחינת אקיק, הינו אנא זמין למהוי כנ"ל:

ד גם תשובה היא בחינת פתח כי פתח לשון המתנה כמו שכתוב: "פתח לי זעיר ואחוד" (איוב ל"ו ב). וזה בחינת תשובה כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (יומא לח: לט.): 'הבא לטהר מסייעין לו. משל לאחד שבא לקנות אפרסמון. אומרים לו המתן וכו', הינו כי צריך לדעת שבשבא לטהר ולעשות תשובה אומרים לו המתן, הינו אף שהיא צריך למהר מאד להמלט על נפשו לברח מתוך החשך ואף על פי כן אל יבהלוהו רעיוניו כשרואה רחוקו מתפלה ומכל הדברים שבקדשה. כי ההכרח להמתין עד שיזכה לתקון גמור וליילך בהדרגה כפי אשר יורה הצדיק האמת כי אי אפשר לכנס בפעם אחת אל הקדשה:

סדר ה"י מותר"ן היומין:

טוב לשאר תכף באמונה לבד כי חקירות כאלו כמו הידיעה והבחירה וכיוצא בהן, ובפרט הקשיות שבתחלת עין החיים אי אפשר לתרצם בשכל אנושי כלל ואסור לכנס בהם כלל, רק צריכין לידע שאי אפשר לתרצם בשכל אנושי בשום אופן, רק לסמוך על אמונה לבד כי גבהו שמים מארץ כן גבהו דרכיו מדרךינו ומחשבותיו ממחשבותינו.

אָפּן. וּבּוֹנֵתוֹ לְהִרְאוֹת לְדוֹרוֹת שְׁאֵסוּר לְכַנֵּם בְּחִקִּירוֹת אֱלֹהִים, כִּי אִי אֶפְשָׁר לִישָׁבֵם בְּשׁוּם אָפֶן וְעַל־כֵּן כָּל בְּאִיָּה לֹא יִשְׁבוּן וְלֹא יִשְׁיגוּ אַרְחוֹת חַיִּים.

רֵאָה דְרָכָיו וַחֲכָם וְתָבִין נִפְלְאוֹת הַשֵּׁם, אֵיךְ מִי שְׁרוּצָה לְהִסְתַּכֵּל עַל הָאֱמֶת יָבִין מִדַּעְתּוֹ שְׂאִי אֶפְשָׁר לִישָׁב קְשִׁיּוֹת כְּאֵלוֹ בְּשׁוּם שִׁכּוּל, וְאֶפְלוֹ בְּדַרְכֵי הַמְּקַבְּלִים הָאֱמֶתִיִּים רַק לְסִמּוּךְ עַל הָאֱמוּנָה, אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לָזֶה. וְעַיִן מַה שְׁכַתְּבֵתִי מִזֶּה, בְּהִלְכוֹת בְּרִכּוֹת הַשַּׁחַר הַלְכָה ג:

כה (כה) שִׁיף לִמְאֹמֶר פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן אַחַר שְׁאָמַר רַבֵּנוּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה מֵאֹמֶר זֶה הֵנִ"ל אָמַר בְּדֶרֶךְ צַחוּת. הַיּוֹם אָמַרְתִּי שְׁלֹשָׁה דְבָרִים שְׁלֹא כְּדַבְרֵי הָעוֹלָם. א) הָעוֹלָם אוֹמְרִים שְׁסַפּוּרֵי מַעֲשֵׂי־שׂוֹת מִסְּגָל לְשִׁנָּה. וְאֲנִי אָמַרְתִּי שְׁעַל־יְדֵי סַפּוּרֵי מַעֲשֵׂי־שׂוֹת מְעוֹרְרִין בְּנֵי אָדָם מִשְׁנָתָם. ב) הָעוֹלָם אוֹמְרִים שְׁמַסַּפּוּרֵי דְבָרִים אֵינָם בָּאִים לְיַדֵי הַרְיֹן (פּוֹן זְאֵגִין וְוַעֲרֵט מְעַן נִיט טְרַאגִין) וְאֲנִי אָמַרְתִּי שְׁמַסַּפּוּרֵי דְבָרִים שֶׁל הַצְּדִיק שְׁמַעוֹרֵר עַל־יְדֵי־זֶה בְּנֵי אָדָם מִשְׁנָתָם עַל־יְדֵי־זֶה בָּא פְּקִידַת עֲקָרוֹת. ג) הָעוֹלָם אוֹמְרִים כִּי הַצְּדִיק הָאֱמֶת הַמְּפֹלֵג בְּמַעֲלָה אֵין צָרִיךְ לְמַעוֹת הַרְבֵּה כִּי לָמָּה לוֹ מְעוֹת, וְאֲנִי אָמַרְתִּי שְׁיֵישׁ הַתְּבוּנָנוֹת כְּזֶה שְׁצָרִיךְ לָזֶה כָּל הַזֶּן דְּעֵלְמָא:

סדר האלף-בית היומני:

עו. עַל־יְדֵי אוֹנָאֵת דְּבָרִים הַבְּנִים מֵתִים. עז. יֵשׁ כַּח בְּיַד הַצְּדִיק לְקַלֵּל אֶת הָאָדָם, שְׁלֹא יִהְיוּ לוֹ בְּנִים הַגּוֹנִים. עח. מִי שֶׁהַצְּדִיק נִעְשָׂה אַכְסֵנְיָה אֶצְלוֹ, נִתְבָּרַךְ בְּבָנִים. עט. מִי שְׁמַשְׁתַּוְּקָק לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מְצוּה וְאֵין זוֹכָה לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ, עַל־יְדֵי זֶה יִזְכָּה לְבָנִים, וְגִדְּלוּ מוֹרִישׁ לְבָנָיו, וּבְנָיו יִזְכוּ לַעֲשׂוֹת הַמְּצוּה הַזֹּאת. פ. מִי שְׁמַקְפֵּחַ פְּרַנְסָה, לְסוּף שְׁבָנָיו מֵתִים. פא. מֵאֲגִינֵט סְגָלָה לְבָנִים.

לְקַאמִינִיץ הִיְתָה פְּלִיאָה גְדוֹלָה כִּי פִתְאֵם נָסַע מִבֵּיתוֹ וְאָמַר שֵׁישׁ
 לֹו דֶרֶךְ לְפָנָיו לְנִסְעַ, וְנָסַע מִבֵּיתוֹ עַל הַדֶּרֶךְ שְׁנוֹסְעִין לְמִזְבּוּז'
 וְאָמַר שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ אֵינוֹ יוֹדַע עֲדִין לְהִיכֵן הוּא נוֹסַע וְנָסַע
 לְמִזְבּוּז' וּבְמִזְבּוּז' נִתְּוֹדַע לֹו מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא צָרִיךְ לְנִסְעַ
 לְקַאמִינִיץ, וְנָסַע לְקַאמִינִיץ וְכֹל נְסִיעוֹתָיו הָיוּ בְּפִשִּׁטוֹת כְּדֶרֶךְ
 אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים בְּלִי שׁוּם הִתְנַשְּׂאוֹת וּבְלִי שׁוּם פְּרָסוּם אֶף־עַל־פִּי
 שָׂאוֹ כְּבָר הָיָה מְפָרָסִם בְּעוֹלָם אֶף־עַל־פִּי־כֵן הִזְהִיר מְאֹד לְאֲנָשָׁיו
 שֶׁנָּסְעוּ עִמּוֹ שִׁיזְהָרוּ לְבְלִי לְהוֹדִיעַ בְּשׁוּם מְקוֹם שֶׁהוּא נוֹסַע וְלֹא
 יִדְעוּ בְּשׁוּם מְקוֹם שֶׁהָיָה שֶׁהוּא נִמְצָא שָׁם, כִּי נָסַע בְּהַעֲלֵם כְּדֶרֶךְ
 הַסּוֹחָרִים וְהָיָה בְּקַאמִינִיץ וְאֵז בְּאוֹתוֹ הָעֵת לֹא הָיָה רִשָּׁאֵי שׁוּם
 יְהוּדִי לְדוֹר בְּקַאמִינִיץ וְלֹא לְלוֹן שָׁם בְּתוֹךְ הָעִיר רַק כָּל הַיְהוּדִים
 הָיוּ דָרִים חוּץ לְעִיר, וְכֹל מִי שֶׁהָיָה לוֹ אֵיזָה עֶסֶק בְּתוֹךְ הָעִיר הָיָה
 נִכְנָם לְתוֹךְ הָעִיר בַּיּוֹם וְהָיָה רִשָּׁאֵי לְהִיזוֹת שָׁם כָּל הַיּוֹם וּבְלִילָה
 הַכְּרָחוֹ כָּל הַיְהוּדִים לְצֵאת מִן הָעִיר כִּי לֹא הָיָה רִשָּׁאֵי שׁוּם יְהוּדִי
 לְלוֹן שָׁם כַּמְּפָרָסִם:

וְנִכְנָם רַבְּנֵנוּ זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, לְתוֹךְ הָעִיר עִם אִישׁ אֶחָד שֶׁהָיָה עִמּוֹ
 אֵז, וְהָיָה שָׁם עַד הַלֵּילָה, וּבְלִילָה צְוָה לְהֵאִישׁ שֶׁהָיָה עִמּוֹ שִׁיִּצֵּא
 מִן הָעִיר וְהוּא זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, נִשְׂאָר שָׁם לְבִדּוֹ בְּתוֹךְ הָעִיר וְצְוָה
 עַל הָאִישׁ הַזֶּה לְשִׁבּוּם הַמְּחַרְתִּית יָבוֹא לְתוֹךְ הָעִיר וַיִּמְצָאֵנוּ שָׁם
 וְהוּא זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, לֵן שָׁם לְבִדּוֹ בְּתוֹךְ הָעִיר וְאֵין שׁוּם בְּרִיָּה
 יוֹדַע מָה עָשָׂה שָׁם וּבַיּוֹם הַמְּחַרְתִּית נִכְנָם הָאִישׁ הַזֶּה לְתוֹךְ הָעִיר
 וּמְצָאוּ שָׁם וְאַחַר־כֵּן נִכְנָם הוּא זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, עִם הָאִישׁ הַזֶּה לְ
 לְתוֹךְ כַּמָּה וְכַמָּה בָּתִּים וְעָשׂוּ לָהֶם אֵיזָה שִׁיכּוֹת לְכַנֵּם שָׁם, וּבְקִצַּת
 בָּתִּים צְוּוּ לְתֵן לָהֶם יַיִן שָׂרָף וְכִיּוֹצֵא בְּזָה, וְהָיוּ בְּתוֹךְ הַרְבֵּה בָּתִּים
 מְאֹד וְאֵין שׁוּם אָדָם בְּעוֹלָם יוֹדַע כּוֹנְנָתוֹ מָה עָשָׂה שָׁם וְאַחַר־כֵּן

נָסַע מִשָּׁם לְבֵיתוֹ וְאַחֲרֵיכֵן, אַחֲרַיִךְ שָׁלַח שָׁם רַבְּנוֹ זְכוֹרָנוּ לְבָרְכָהּ,
מֵאוֹתוֹ הָעֵת וְהִלָּאָה נִתַּן רְשׁוֹת לְאַנְשֵׁי קְאֲמִינִיךְ לְדוֹר בְּתוֹךְ
הָעִיר:

ב וְאָמַר רַבְּנוֹ זְכוֹרָנוּ לְבָרְכָהּ: מִי שִׁיּוּדַע מִפְּנֵי מָה הָיְתָה אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל תִּתְחַלָּה בְּיַד כְּנַעַן וְאַחֲרֵיכֵן בְּיַד יִשְׂרָאֵל הוּא יוֹדַע
מִפְּנֵי מָה הוּא הָיְתָה תִּתְחַלָּה בְּקְאֲמִינִיךְ וְאַחֲרֵיכֵן בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל:
ג וְהִנְסִיעָה לְקְאֲמִינִיךְ הָיְתָה פְּלִיאָה גְדוֹלָה מְאֹד וְכָל הָעוֹלָם אָמְרוּ
פְּרוּשִׁים עַל זֶה קִצָּת דְּזוֹרֵשִׁין לְשִׁבְחָה וְקִצָּת וְכוּ' אֲבָל כָּלָם טָעוּ,
אֲפֹלוֹ אוֹתָן שִׁאָּמְרוּ לְשִׁבְחָה לֹא כִּינּוּ כִּינּוּתוֹ כִּלְלֵי וְאֲפֹלוֹ אוֹתָן שִׁיּוּדְעוּ
קִצָּת מִחֲמַת שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ גְּלָה לָהֶם אֵיזָה רָמוֹז, אֲפִי־עַל־פִּי־כֵן לֹא
יָדְעוּ כִּינּוּתוֹ בְּשִׁלְמוֹת וְכִבָּר אָמַר דְּבָר נְאֻם עַל זֶה עַל מַה שֶׁהָעוֹלָם
טוֹעִין עֶצְמָן בּוֹ תָּמִיד בְּכָל מַה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה וְכוּ':

סֵדֶר שְׁלֵטוֹן עֲרוּף הַיּוֹפֵי:

(ה) אדם שהוא עלול לנזילות ואם יצטרך להניח תפלה של ראש
על בשרו לא יניחם כלל יש להתיר לו להניח תפלה של ראש על
הכובע דק הסמוך לראש ויכסם מפני הרואים: הגה והמניחים בדרך
זה לא יברך על של ראש רק יברך על של יד להניח (לדעת רשב"א): (ו) ואטר
יד ימינו אם עושה כל מלאכתו בשמאלו מניח בשמאלו שהוא
ימין של כל אדם ואם שולט בשתי ידיו מניח בשמאל כל אדם.
ואם כותב בימינו ושאר כל מעשיו עושה בשמאלו או כותב
בשמאל ושאר כל מעשיו עושה בימין י"א שיניח תפילין ביד
שתש כח דבעינן יד כהה ויש אומרים שהיד שכותב בה היא
חשובה ימין לענין זה ומניח תפילין ביד שכנגדה: (הגה והכי נהוג):
(ז) אעפ"י שיש לאדם מכה במקום הנחת תפילין יניח תפילין כי
מקום יש בזרוע להניח שתי תפילין כי העצם הסמוך לבית השחי

מחציו עד הקובד"ו הוא מקום הנחת תפילין: (ח) אורך רצועה של יד כדי שתקיף את הזרוע ויקשור ממנה הקשר ותמתח על אצבע אמצעית ויכרוך ממנה על אצבעו שלשה כריכות ויקשור ונוהגין העולם לכרוך על הזרוע ששה או שבעה כריכות: הגה ואין לכרוך הרצועה על התיתורא כדי לחזקה על היד (מהרי"ל): (ט) מקום הנחת תפלה של ראש מהתחלת עיקרי השער ממצחו עד סוף המקום שמוחו של תינוק רופם: (י) צריך שיהיה הקשר מאחורי הראש למעלה בעורף. צריך לכוין הקציצה שתהא באמצע כדי שתהא כנגד בין העינים וגם הקשר יהיה באמצע העורף ולא יטה לכאן או לכאן וצריך שיהא המקום שבקשר שנראה כעין דל"ת לצד חוץ: הגה והוא הדין בקשר של יד צריך ליוהר שלא יתהפך (מרדכי דף צ"ו): (יא) צריך שיהיה השחור שברצועות לצד חוץ ולא יתהפכו בין של יד בין של ראש ישלשל הרצועות שיהיו תלויים לפניו ויגיעו עד הטבור או למעלה ממנו מעט רוחב הרצועות של יד ושל ראש כאורך שעורה לפחות. אם פחת משיעור אורך הרצועות ורחבן אם אינו מוצא אחרות מניחן כמות שהן עד שימצא אחרות כשיעור. תפילין של ראש טוב להיותם גלויים ונראים אבל תלמיד בפני רבו אין דרך ארץ לגלות תפילין בפניו: הגה ובשל יד אין להקפיד אם הם גלויים או מכוסים (מרדכי שם) ונראה לי דעכשיו שאין מניחים אלא בזמן ק"ש ותפלה אפילו תלמיד לפני רבו יכול לגלות אף בשל ראש וכן המנהג שלא ליוהר (ד"ע):

סימן כח (א) חייב אדם למשמש בתפילין בכל שעה שלא יסיח דעתו מהם וימשמש בשל יד תחלה וכשיאמר וקשרתם לאות על ירך ימשמש בשל יד וכשיאמר והיו לטוטפות בין עיניך ימשמש בשל ראש: (ב) תפילין של ראש חולץ תחלה

משום דכתיב והיו לטוטפות בין עיניך כל זמן שבין עיניך יהיו שתים צריך לחלוץ תפילין של ראש מעומד ויניח בתיק של ראש ועליו של יד כדי שכשיבוא להניחם יפגע בשל יד תחלה: (ג) מנהג החכמים לנשק התפילין בשעת הנחתן ובשעת חליצתן:

סימן כט (א) אין לברך שום ברכה כשחולץ תפילין אפילו כשחולצם ערב שבת בין השמשות:

סימן ל (א) זמן הנחתן בבוקר משיראה את חבירו הרגיל עמו קצת ברחוק ד' אמות ויכירנו: (ב) אסור להניח תפילין בלילה שמא ישכחם וישן בהם. אם הניחם קודם שתשקע החמה וחשכה עליו אפילו הם עליו כל הלילה מותר ואין מורין כן. אם לא חלץ תפילין מששקעה חמה מפני שלא היה לו מקום לשמרן ונמצאו עליו כדי לשמרן מותר ומורין כן:

סדר לקוטי תפלות הימני:

עו: ה' אלקים, אתה ידעת שפלותנו וחלישותינו בעת הזאת, אשר ירדנו מטה מטה "כי אזלת יד ואפם עצור ועזוב" כי סר כחנו ובכל יום ויום מתגברים עלינו מאד מאד על כל אחד ואחד לרחקנו מעבודתך באמת, חם ושלום, ולגרשנו מן החיים האמתיים, חלילה ולא די לנו בצרותינו ודחקנו ועמלנו שיש לנו מעצמנו, מה שתאות הגוף ומדותיו הרעים מתגברים עלינו בכל יום ובכל שעה, עד אשר "כשל כח הסבל", כי בעוונותינו לא השתדלנו לגרש האורח מקרבנו עד אשר נעשה, חם ושלום, כאלו הוא בעל הבית עד אשר תש כחנו ומטה ידנו מאד, ולא די לנו בכל זה, כי אם עוד רבים קמים עלינו, רבים מאד ה' מה רבו צרינו, כאשר לפניך נגלה הכל, כמה וכמה מיני שונאים ומקטרגים שעומדים עלינו בכל עת, הן למעלה הן למטה, אשר הגדילו עלינו בפיהם,

וַיֵּאָרִיכוּ עָלֵינוּ לְשׁוֹנָם, פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם אָמְרוּ בְּלָעֵנוּ, כִּי חֲפִצִים
לְבַלְעֵנוּ חֲנָם, חֵם וְשָׁלוֹם:

עַח: מָרָא דְעֵלְמָא כְּלָא, רַחֲמָן אֲמַתִּי, מָלֵא רַחֲמִים רַבִּים וְחַסְדִים
עֲצוּמִים, אֵתָהּ יַדְעָתָּ מִי וְמִי עוֹמְדִים עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה
”לָמָּה תִבְיֹט בּוֹגְדִים תִּחְרִישׁ בְּבֹלַע רָשָׁע צַדִיק מִמֶּנּוּ” יִהְיֶמוּ נָא
רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ, וַיִּגְלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מַדּוּתֶיךָ, כִּי אֵתָהּ יוֹדַע שְׂאִין בָּנוּ
כַּח לַעֲמֹד נֶגֶד אֶחָד מִשׁוֹנְאֵינוּ שֵׁישׁ לָנוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, אַף
כִּי נֶגֶד כָּלָם וְלָמָּה לֹא תִרְחַם עַל תּוֹלְעַת נִמְאָם, נִרְפָּם וְנִדְוֹשׁ מְאֹד
כְּמוֹנוּ הַיּוֹם, וַאֲיֶיךָ יוֹכְלוּ חֲלוּשֵׁי כַּח כְּמוֹנוּ לַעֲמֹד בְּפִי אֲרִיּוֹת:

עַט: בּוֹחֵן לְבוֹת וּכְלִיּוֹת, יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת, ה' אֱלֹקִים, אֵתָהּ יַדְעָתָּ כִּי
כָּל כְּוִנָּתִי רְצוּיָה לְשִׁמְךָ בְּאַמֶּת וְאִם אֶמְנָם מִעֲשֵׂי אֵינָם עוֹלִים יָפָה,
וּפְעֻלוֹתֵי סוֹתְרִים אֶת דְּבָרֶיךָ, וַאֲיֶיךָ זוֹכָה לְרַחֵם עַל עֲצָמִי לְמִלְאֵת
מִשְׁאֲלוֹת לְבִי לְהִיּוֹת כְּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת, אֲשֶׁר בָּזָה לְבַד חֲפִצְתִּי,
הֵן עַל כָּל אֵלֶּה גָּבְרוּ רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶיךָ, וּמַחֲשָׁבָה הַטּוֹבָה אֵתָהּ מְצַרְף
לְמַעֲשֵׂה, כִּי אֵתָהּ יַדְעָתָּ אֶת לְבָבִי, אֲשֶׁר זֶה כַּמָּה אָנִי כּוֹסֵף
וּמְשׁוֹתוֹקֵק וּמְקוּוֹה וּמְיַחַל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה לְזִכּוֹת לִישׁוּעָתְךָ
בְּאַמֶּת, שְׁתַּעֲזְרֵנִי לְכַנֵּם בְּעִבּוּדְתְךָ בְּאַמֶּת וְלָמָּה תִתְעַנּוּ ה'
מִדְרָכֶיךָ, וְלָמָּה תִתֵּן כַּח לְהַעוֹמְדִים עָלֵינוּ הַרוֹצִים לְהַסְתִּיר הָאַמֶּת,
וְלְהַגְבִיר הַשֶּׁקֶר, חָלִילָה, כִּי אֵין בָּנוּ כַּח לַעֲמֹד כְּנֶגְדָם, כִּי אִם עָלֶיךָ
לְבַד אָנוּ נִשְׁעָנִים וְלִישׁוּעָתְךָ אָנוּ מְצַפִּים וּמְקוּיִם:

פ: וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּעֲזְרֵנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהַנְצִיל מִכָּל שׁוֹנְאֵינוּ וְרוֹדְפֵינוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ בְּכָל
יוֹם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְתִתֵּן לָנוּ כַּח וְרוּחַ חַיִּים דְּקֹדְשָׁה
לְהַתְגַּבֵּר עָלֵיהֶם לְהַכְנִיעֵם וְלְהַשְׁפִּילָם עַד עָפָר וְתַסִּיר מֵהֶם הַרוּחַ
חַיִּים שֶׁהֵם מְקַבְּלִים מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא מִהַרְבַּ דְּקִלְפָּה לְבַל יִהְיֶה לָהֶם

חֹק נֶתַן וְלֹא יַעֲבוֹר

רעח ❦ צמח מוזהרני"ת זצ"ל "צדק צני מצוה שדף צהר מצפרי רבנו יהיה תיקון רב" ❦
❦ חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הוצאת "נצחתי ואנצח" שע"י ישיבת תיקון המידות ❦

שׁוֹם כַּח לְהִתְגַּבֵּר עָלֵינוּ וְתַצִּילֵנוּ מִפִּיהֶם, וְתוֹשַׁע מִחֶרֶב מִפִּיהֶם
וּמִיד חֹק אֲבִיוֹן:

פא: אָנָּה ה', עֲזָרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְזָכוֹת לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ בְּכָל
לֵב בְּאַמֶּת וּבְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁתִּהְיֶה תְּפִלָּתֵנוּ זָכָה וְנִכּוֹנָה וּמְסֻדָּרָה
כְּרָאוּי וּבְכוּנָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת שֶׁתִּהְיֶה מִחֲשַׁבְתִּי קְשׁוּרָה בְּדַבּוּרֵי
הַתְּפִלָּה, שֶׁאֲזָכָה לְכוּן הַיָּטִב בְּדַבּוּרֵי הַתְּפִלָּה וְאֲזָכָה לְשִׁפְךָ כַּמַּיִם
לְבִי נוֹכַח פְּנֶיךָ ה' בַּתְּפִלָּתִי:

פב: וְתִהְיֶה בְּעֲזָרֵי שְׂאוּכַל לְפָרֵשׁ שִׁיחָתִי לְפָנֶיךָ תָּמִיד, וְאֵת כָּל
אֲשֶׁר עִם לְבָבִי אֲשִׁיחָה לְפָנֶיךָ כִּי אֲתָה יַדְעֶתָ כִּי צָרְכִי הֵמָּה מְרַבִּים
מְאֹד, כִּי צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מְאֹד וַדַּעְתִּי קִצְרָה לְבָאֵר וּלְפָרֵשׁ
לְפָנֶיךָ אֵת צָרְכִי בְּקִשׁוֹתֵי הַמְּרַבִּים עַל כֵּן חוּם וַחֲמַל נָא עַל נַפְשִׁי
הַאֲמַלְלָה, וְעֲזָרְנִי שְׂאוּכַל לְדַבֵּר אֵת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבִי לְפָנֶיךָ,
וְתִשְׁלַח בְּפִי דְבָרִים כְּשֵׁרִים דְּבָרֵי חֵן וְתַחֲנוּנִים, בְּאִפְּן שְׂאוּכַל
לְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ שֶׁתִּקְבַּל תְּפִלָּתִי לְפָנֶיךָ בְּרַחֲמִים, וְתַעֲלֶה תְּפִלָּתִי
לְפָנֶיךָ לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה וְיִהְיֶה לָנוּ כַּח עַל־יָדֵי תְּפִלוֹתֵינוּ לְעוֹרֵר אֵת
הָעֶדֶן הָעֲלִיּוֹן לְפֶתַח שָׁם הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁשֶׁפַע רַחֲמִים וַדַּעְתָּ עֲלִיוֹן, עַד
שִׁיִּהְיֶה נִמְשָׁךְ עָלֵינוּ הַנְּהַר הַיּוֹצֵא מִשָּׁם לְהַשְׁקוֹת אֵת הַגֶּן דָּא
אוֹרֵיתָא אֲשֶׁר שָׁם שָׂרֵשׁ נִשְׁמוֹתֵינוּ וְעַל־יָדֵי־זֶה יִרְבוּ וַיִּגְדְּלוּ וַיִּצְמְחוּ
נִשְׁמוֹתֵינוּ הַגְּדֻלִים שָׁם בְּגֶן הַזֶּה וְעַל־יָדֵי־זֶה יִהְיֶה נִפְתָּח לָנוּ שְׁבִילֵי
הַשֶּׁכֶל הָאֱמֶת, וְנִזְכָּה לְחֻכְמָה בִּינָה וַדַּעְתָּ, וְיִהְיֶה לָנוּ כַּח לְעֶסֶק
בְּתוֹרָתְךָ בְּאַמֶּת וְתַעֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְבָרֵךְ דֵּינֵי הַתּוֹרָה בְּאַמֶּת,
לְזָכוֹת לְהִלְכָה בְּרוּרָה וְנִזְכָּה לְלַמֵּד סְפָרֵי הַפּוֹסְקִים וְתִשְׁפִּיעַ לָנוּ
חֻכְמָה בִּינָה וַדַּעְתָּ אֱמֶתִי, שִׁיִּהְיֶה לָנוּ כַּח לְבָרֵךְ פְּסָקֵי הַהִלְכָה
בְּאַמֶּת, לְבָרֵךְ הַמְּתָר מִן הָאֶסוּר, הַטְּהוֹר מִן הַטְּמֵא, הַכָּשֵׁר מִן
הַפְּסוּל, לְמַעַן יִהְיֶה לָנוּ כַּח עַל יָדֵי זֶה לְתַקֵּן וּלְבָרֵךְ כָּל הַפְּגָמִים

שְׁפַגְמָנוּ בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת עַל יְדֵי הַטְּאִינוּ וּפְשָׁעֵינוּ הַמְרַבִּים מְאֹד,
אֲשֶׁר עַל יָדָם נִתְעַרַב הַטּוֹב וְהָרַע בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת וּפַגְמָנוּ הַרְבֵּה
מְאֹד:

פג: עַל כֵּן תַּעֲזֹרְנוּ בְּרַחֲמֵיךָ לְזָכוֹת לְתַפְלָה בְּאַמֶּת, אֲשֶׁר עַל יְדֵי זֶה
נִזְכָּה שִׁיפְתַּח לָנוּ אֹזֶר הַשֶּׁכֶל הָאַמֶּת בְּאִפְנֵי שְׁנִזְכָּה לְבָרַר פְּסִק
הַהֲלָכָה עַל מְכוֹנֵנוּ בְּאַמֶּת וְעַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה לָנוּ כַּח לְבָרַר הַטּוֹב מִן
הָרַע בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת שְׁפַגְמָנוּ בָּהֶם בַּחֲטָאֵינוּ, הֵן בְּגִלְגוּל זֶה וְהֵן
בְּגִלְגוּל אַחֵר וְתַמְלֵא כָּל מִשְׁאֲלוֹת לְבָנוּ לְטוֹבָה, וְנִזְכָּה לְהוֹצִיא
מִכַּח אֵל הַפְּעֵל, אֶת כָּל צָרָכֵי בְּקִשְׁתָּנוּ: